

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING
QARORI**

MAGISTRATURA TO‘G‘RISIDAGI NIZOMNI TASDIQLASH HAQIDA

“Ta’lim to‘g‘risida” va “Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonunlariga, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar tayyorlash va attestatsiyadan o‘tkazish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida” 2012-yil 24-iyuldagi PF-4456-son Farmoniga, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimida magistratura faoliyatini yanada takomillashtirish, uning samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2007-yil 10-sentabrdagi 190-son qaroriga muvofiq hamda oliy ta’lim muassasalarida magistrlar tayyorlash samaradorligini oshirish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi:

1. Magistratura to‘g‘risidagi nizom **ilovaga** muvofiq tasdiqlansin.

2. O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi, oliy ta’lim muassasalariga ega bo‘lgan vazirliklar va idoralar, shuningdek oliy malakali kadrlar iste‘molchilari bo‘lgan boshqa tashkilotlar magistrlik dissertatsiyalariga rahbarlik qilish uchun yuqori malakali mutaxassislarni jalb etish va amaliyot, stajirovkalarni o‘tashlari uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish va magistrlik dissertatsiyalarining tajriba-sinov qismlari bajarilishini ta’minlash maqsadida o‘z sa’y-harakatlarini muvofiqlashtirsinlar.

3. Vazirliklar va idoralar bir oy muddatda o‘z normativ-huquqiy hujjatlarini ushbu qarorga muvofiqlashtirsinlar.

4. Mazkur qarorning bajarilishini nazorat qilish O‘zbekiston Respublikasi Bosh vazirining o‘rinbosari A.I. Ikramov zimmasiga yuklansin.

O‘zbekiston Respublikasining Bosh vaziri Sh. MIRZIYOYEV

Toshkent sh.,
2015-yil 2-mart,
36-son

Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 2-martdagi 36-son qaroriga
ILOVA

Magistratura to‘g‘risida

NIZOM

I. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizom magistratura faoliyatini yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish, kadrlar tayyorlash sifati va ularning raqobatbardoshligini kuchaytirish maqsadida ishlab chiqilgan hamda oliy ta’lim muassasalarida magistrlar tayyorlashning asosiy qoidalari va tartibini, umumqabul qilingan xalqaro standartlarga binoan magistrlik dissertatsiyasi mazmuni va sifatiga qo‘yiladigan mezonlar va talablarni belgilaydi.

Ushbu Nizomning amal qilishi:

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi, O‘zbekiston Respublikasi Huquqni muhofaza qilish akademiyasi, O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi akademiyasi, O‘zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi hamda O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag‘allikni qisqartirish vazirligi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabiga.

O‘zbekiston Respublikasi hududida o‘z faoliyatini yuritayotgan, o‘rnatilgan tartibda faoliyati xususiyatlari inobatga olinib, magistrlar tayyorlashni amalga oshirayotgan xalqaro va xorijiy oliy ta’lim muassasalariga tatbiq etilmaydi.

Toshkent davlat yuridik universitetining magistraturasiga qabul qilish va o'qitish tartibi O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi bilan kelishilgan holda Toshkent davlat yuridik universiteti tomonidan belgilanadi.

2. Magistratura aniq mutaxassislik bo'yicha bakalavriat negizida o'qitish kamida ikki yil davom etadigan oliy ta'limdir.

Magistratura dasturi yakunlanishi "magistr" darajasini beruvchi yakuniy davlat attestatsiyasi hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarida magistrlar tayyorlashni tashkil etish ushbu Nizomga **1-ilovaga** muvofiq sxemaga binoan amalga oshiriladi.

3. Tegishli mutaxassisliklar bo'yicha magistrnlarni tayyorlash davlat akkreditatsiyasidan o'tgan oliy ta'lim muassasalarida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori bilan belgilanadigan davlat granti va to'lov-kontrakt asosidagi qabul kvotalariga muvofiq amalga oshiriladi.

4. Oliy ta'lim muassasalarida magistrnlarni tayyorlashni muvofiqlashtirishni magistratura bo'limlari amalga oshiradi, ular kafedralar va dekanatlar bilan birgalikda quyidagilarni:

magistrlar tayyorlash bo'yicha o'quv jarayonini tashkil etish va amalga oshirishga, ularga taqdim etilayotgan ta'lim va o'qitish sifatini nazorat qilishga ko'maklashishni;

o'quv-izlanish va ilmiy-tadqiqot ishlari amalga oshirilishini;

oliy ta'lim muassasalari barcha bo'linmalarining magistrlar tayyorlash bo'yicha faoliyatini muvofiqlashtirish va nazorat qilishni;

magistrnlarni o'qitish va ularning kelgusida ishga joylashishi ustidan muntazam monitoringni amalga oshirishni, magistrlar tayyorlash masalalarini tahlil qilish va ular yuzasidan muntazam ravishda hisobotlar tayyorlashni ta'minlaydi.

5. Magistratura mutaxassisliklari bo'yicha ikkinchi va undan keyingi oliy ta'lim olish to'lov-kontrakt asosida amalga oshiriladi.

II. Magistrlar tayyorlashga qo'yiladigan talablar

6. Aniq mutaxassislik bo'yicha magistrlar tayyorlashga qo'yiladigan talablar oliy ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organi tomonidan tasdiqlanadigan magistratura mutaxassisliklari malaka talablari bilan belgilanadi.

7. Magistr:

tanlangan mutaxassisligi bo'yicha ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagogik va kasbiy faoliyatni mustaqil yuritishga;

kasbiy faoliyatda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishga;

oliy ta'lim muassasasidan keyingi ta'limni magistrlik tayyorgarligiga muvofiq mutaxassislik bo'yicha katta ilmiy xodim-izlanuvchilar institutida davom ettirishga;

kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimida qo'shimcha kasb ta'limi olishga tayyorlanadi.

8. Magistr o'z mutaxassisligi, ilmiy va ilmiy-pedagogik tayyorgarligiga muvofiq kasbiy faoliyatining quyidagi turlari:

ilmiy-pedagogik;

ilmiy-ijodiy;

ilmiy-tadqiqot va tajriba;

loyiha-konstruktorlik;

loyiha-texnologik;

ishlab chiqarishda boshqaruv, shuningdek bakalavriat ta'lim yo'nalishiga muvofiq boshqa faoliyat turlari bo'yicha ham shug'ullanishi mumkin.

III. Magistratura talabalarining huquq va majburiyatlari

9. Magistratura talabalari:

ta'lim, fan, madaniyat, texnika, iqtisodiyotni, ijtimoiy va boshqa sohalarni rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalariga muvofiq bilimlarni olish;

oliy ta'lim muassasasi faoliyati bilan bog'liq muhim masalalarni ko'rib chiqish va hal qilishda bevosita ishtirok etish;

oliy ta'lim muassasasi axborot-resurs markazlari xizmatlaridan, shu jumladan o'quv-metodik va ilmiy adabiyotlardan, shuningdek oliy ta'lim muassasasining ustavida belgilangan tartibda boshqa turdagi xizmatlardan bepul foydalanish;

ilmiy-tadqiqot ishlarida, konferensiyalar va simpoziumlarda ishtirok etish;

o'z ilmiy-tadqiqot ishlarini ilmiy nashrlarda chop etishga taqdim etish;

oliy ta'lim muassasasi Ilmiy kengashi tavsiyasiga muvofiq yetakchi xorijiy va respublika ta'lim (ilmiy) muassasalarida amaliyot o'tash, stajirovkada bo'lish yoki magistrlik dissertatsiyasining tajriba-sinov qismlarini bajarish uchun ushbu muassasalar bilan tegishli kelishuvlar mavjud bo'lganda ularga yo'llanma olish;

oliy ta'lim muassasasi rahbariyatining qarorlaridan norozi bo'lgan taqdirda tegishli idoralarga belgilangan tartibda shikoyat qilish;

talabalar uchun qonunchilikda belgilangan tartib va miqdorlardagi stipendiya, Davlat stipendiyasi hamda o'qishga yo'llagan yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan tayinlanadigan stipendiyalarni olish huquqiga ega.

Magistratura talabasi qonunchilikda yoki oliy ta'lim muassasasi ustavida belgilangan boshqa huquqlarga ega bo'lishi mumkin.

10. Magistratura talabalarining majburiyatlari:

magistraturaning tegishli mutaxassisligi bo'yicha o'quv rejalari va dasturlarida nazarda tutilgan bilimlarni egallash va o'zlashtirish;

o'quv rejada nazarda tutilgan barcha turdagi topshiriqlarni belgilangan muddatlarda bajarish, shuningdek magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash;

oliy ta'lim muassasasining ustavi talablariga va ichki tartib qoidalariga rioya etish.

Magistratura talabasiga qonunchilikka muvofiq boshqa majburiyatlar ham yuklatilishi mumkin.

IV. Magistraturada ta'lim jarayonini tashkil etish

11. Magistraturada ta'lim jarayoni oliy ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organi tomonidan tasdiqlanadigan aniq magistratura mutaxassisligi o'quv rejalari va dasturlariga muvofiq tashkil etiladi.

12. O'quv jarayonining xususiyatlari va o'qitish muddatlari (3 yil) hisobga olingan holda tasarrufida oliy ta'lim muassasalari bo'lgan vazirliklar va idoralar bilan kelishgan holda O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan ayrim magistratura mutaxassisliklari o'quv rejalari va dasturlariga tegishli o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilishi mumkin.

13. Magistraturada ta'lim jarayonini tashkil etishga quyidagi talablar qo'yiladi:

oliy ta'lim muassasasining magistratura mutaxassisliklari bo'yicha ilmiy-pedagogik kadrlar bilan, shu jumladan kadrlar tayyorlash ixtisosligi va yo'nalishiga mos keluvchi professorlar, dotsentlar bilan ta'minlanganligi;

nazariy, laboratoriya mashg'ulotlarini o'tkazish, ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, shu jumladan magistrlik dissertatsiyalariga qo'yiladigan talablarga mos holda ularni tayyorlash uchun zarur o'quv-metodik va moddiy-texnika bazaning mavjudligi;

o'quv rejalari va dasturlariga muvofiq tashkilotlarda magistratura talabalarining amaliyotlari, stajirovkasi va magistrlik dissertatsiyalarining tajriba-sinov qismlarini bajarishi uchun bu tashkilotlar bilan oliy ta'lim muassasasi (fakultet, kafedralar) o'rtasida tuzilgan shartnomalar va kelishuvlarning mavjudligi;

magistratura talabalarini tayyorlash jarayoniga O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi ilmiy muassasalari, tarmoq ilmiy-izlanuvchilik va loyiha muassasalarining yetakchi olimlari, shuningdek xorijiy olimlar, yuqori malakali, tajribali mutaxassislarining soatbay asosida jalb etilganligi.

14. Magistratura talabasining o'quv-metodik, ilmiy-tadqiqot, pedagogik ishlari, amaliyot, stajirovkani o'tashi va magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash bo'yicha faoliyati ushbu Nizomga 2-[ilovaga](#) muvofiq magistratura talabasining kalendar ish rejasiga binoan amalga oshiriladi.

15. Magistratura talabasining kalendar ish rejasi mazmuni ilmiy rahbar bilan birgalikda ishlab chiqiladi va oliy ta'lim muassasasining o'quv ishlari bo'yicha prorektori (direktor o'rinbosari) tomonidan tasdiqlanadi. Magistratura talabasi o'zining kalendar ish rejasi bajarilishi bo'yicha har oyda kafedra yig'ilishida hisobot beradi.

Har o'quv semestri yakunida tegishli fakultet o'quv-metodik kengashi yig'ilishida (magistratura bo'limida) kafedra mudiri magistratura talabasining kalendar ish rejasi bajarilishi yuzasidan hisobot beradi.

V. Magistraturada pedagogik faoliyatga jalb etiladigan o'qituvchilarga qo'yiladigan umumiy malaka talablari

16. Magistraturada pedagogik faoliyatga jalb etiladigan o'qituvchi ta'lim jarayoni doirasida:

hamma turdagi o'quv mashg'ulotlarini yuqori darajada o'tadi;

o'quv, ilmiy va o'quv-metodik ishlarni rejalashtiradi, tashkil etadi va nazorat qiladi;

ilmiy-tadqiqot ishlariga va magistratura talabalarining magistrlik dissertatsiyalarini tayyorlash jarayoniga rahbarlik qiladi;

kafedra ixtisosligi bo'yicha ilmiy, ilmiy-tadqiqot seminarlarini tashkil etadi va ularda ishtirok etadi;

talabalar ilmiy seminarlarini boshqaradi;

kafedra pedagoglari tomonidan barcha turdagi o'quv mashg'ulotlari sifatli o'tkazilishi ustidan nazorat qiladi;

magistraturaning tegishli mutaxassisligi bo'yicha namunaviy va ishchi o'quv rejalari va dasturlarini ishlab chiqadi;

kafedra ilmiy tadqiqotlari yo'nalishlari doirasida tashkil etiladigan yig'ilishlar va konferensiyalarda, shu jumladan xalqaro konferensiyalarda ishtirok etadi;

magistratura talabalarining mustaqil ishlarini tashkil etadi va rejalashtiradi;

magistratura talabalarini uchun darsliklar va o'quv-metodik qo'llanmalarni ishlab chiqish va nashrga tayyorlashda ishtirok etadi;

magistratura talabasining kalendar ish rejasi bajarilishini nazorat qiladi.

17. Magistraturada pedagogik faoliyatga jalb etiladigan o'qituvchilarga quyidagi malaka talablari qo'yiladi:

fanni yuqori darajada bilish hamda uning nazariy asoslarini va muhim yutuqlarga erishish mumkin bo'lgan yo'llarni ko'ra bilish uquviga ega bo'lish;

ilmiy muammolarni ishlab chiqa olish, tadqiqotlar o'tkaza olish va ularning natijalari bo'yicha chop etilgan ilmiy ishlarga ega bo'lish;

magistratura talabalarining individual xususiyatlari, shaxsiy sifatleri va dissertatsiyalari maqsadlarini hisobga olgan holda pedagogik faoliyat yo'nalishlarini belgilash qobiliyatiga ega bo'lish;

magistratura talabalarining bilim va malakalarni egallab olishga imkoniyat beradigan innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashga tayyor bo'lish;

pedagogik holatlar tahlili asosida pedagogik vazifalarni shakllantirish va ularni hal etishning maqbul yechimlarini topish uquvi;

magistratura talabalarining kasbiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yo'naltirilgan innovatsion kurslar ishlab chiqish bo'yicha amaliy tajribaga ega bo'lish;

ma'lumotlarni tizimlashtirish va izlash orqali o'z bilimini takomillashtirish uchun doimiy o'rganish, ma'lumotlarni elektron qayta ishlashda axborot-kommunikatsiya va multimediyaga texnologiyalaridan foydalanish mahoratiga ega bo'lish.

18. Magistraturada pedagogik faoliyat yuritishga ilmiy unvon (ilmiy daraja)ga va kamida 3 yillik uzluksiz ilmiy-pedagogik (ilmiy) ish stajiga ega bo'lgan, shuningdek xorijiy mamlakatlarning falsafa doktori (Ph.D) yoki unga tenglashtirilgan boshqa ilmiy darajali shaxslar jalb qilinadi.

VI. Mavzuni tanlash va ilmiy rahbarni tayinlash

19. Magistrlik dissertatsiyasi o'qish va o'quv dasturlarini o'zlashtirish jarayonida magistratura talabasi egallagan nazariy va amaliy bilimlari asosida bajarilgan ilmiy-tadqiqot ishlarining natijasi hisoblanadi.

20. Magistrlik dissertatsiyalarining mavzulari oliy ta'lim muassasalari kafedralarida kafedralarning professor-o'qituvchilari tarkibi, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi ilmiy muassasalari, tarmoq ilmiy-tadqiqot va loyihalash muassasalari xodimlari tomonidan shakllantiriladi.

Magistrlik dissertatsiyalarining mavzulari, qoidaga ko'ra, dolzarb ilmiy-tadqiqot masalalariga yoki aniq amaliy vazifalarni hal etishga bag'ishlanadi.

21. Magistrlik dissertatsiyasiga ilmiy rahbarlik oliy ta'lim muassasalarida ishlaydigan professorlar, fan doktorlari, dotsentlar, fan nomzodlari, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi ilmiy muassasalari olimlari, tashkilotlarning yuqori malakali va tajribali mutaxassislari, shuningdek belgilangan tartibda magistrlik, ilmiy darajalar yoki ilmiy unvonlarga ega bo'lgan xorijiy mutaxassislar tomonidan amalga oshiriladi.

Magistratura talabasi o'qiyotgan oliy ta'lim muassasasida ishlamaydigan xodimlardan unga ilmiy rahbar tayinlangan taqdirda, talabaga qo'shimcha ravishda tegishli kafedra professor-o'qituvchilari tarkibidan ilmiy maslahatchi tayinlanadi.

Belgilangan talablarga muvofiq magistrlik dissertatsiyasini bajarish doirasida ilmiy rahbar bilan bir xil mas'uliyat ilmiy maslahatchiga ham yuklatiladi.

22. Magistratura talabasi o'qiyotgan oliy ta'lim muassasasi xodimlari tarkibidan bo'lgan ilmiy rahbar va ilmiy maslahatchining magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash bo'yicha talabalar bilan ishlashi ularning oliy ta'lim muassasasida o'quv yili shaxsiy ish rejasi bilan belgilanadigan o'quv yuklamasiga kiritiladi.

Magistratura talabasi o'qiyotgan oliy ta'lim muassasasida ishlamaydigan xodimlardan bo'lgan ilmiy rahbar mehnatiga haq to'lash belgilangan tartibda mehnatga soatbay haq to'lash shartlari bo'yicha bir o'quv yiliga bir magistratura talabasi uchun 50 soatdan oshmagan hajmda, tegishli oliy ta'lim muassasasi xarajatlar smetasida bu maqsadlar uchun nazarda tutilgan mablag'lar doirasida amalga oshiriladi.

23. Professor yoki fan doktori beshtagacha, shuningdek dotsent, fan nomzodi va mutaxassis uchta magistrlik dissertatsiyasiga rahbarlikni amalga oshirishi mumkin.

24. Kafedralar tomonidan taqdim etilgan va oliy ta'lim muassasasi yoki fakultet o'quv-metodik kengashida muhokama qilingan magistratura talabalarining magistrlik dissertatsiyalari mavzulari va ularning ilmiy rahbarlari (ilmiy maslahatchilari) ilmiy ishlar bo'yicha prorektor (direktor o'rinbosari) taqdimnomasiga asosan magistratura talabalarini o'qiyotgan birinchi o'quv yilining birinchi ikki oyi ichida tegishli oliy ta'lim muassasasi rektori (direktori)ning buyrug'i bilan tasdiqlanadi.

25. Ilmiy rahbarning majburiyatlariga quyidagilar kiradi:

tadqiqot mavzusi doirasida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan masalalar bo'yicha tizimli ravishda yordam berish maqsadida maslahatlar jadvalini tuzish;

tadqiqot usullarini tanlashda ishtirok etish va ularni tadqiqot ishida qo'llashda magistratura talabasiga ko'maklashish;

magistratura talabasining belgilangan kalendar ish rejasi bo'yicha ishlarning bajarilishini va magistrlik dissertatsiyasi o'z vaqtida tayyorlanishini nazorat qilish;

dastlabki himoyagacha magistrlik dissertatsiyasiga xulosa berish.

VII. Magistrlik dissertatsiyasining tuzilishi va uning mazmuniga qo'yiladigan talablar

26. Magistrlik dissertatsiyasi quyidagi tarkibiy qismlardan iborat bo'lishi kerak:

titul varaq;

ikki tilda (o'qitish tili va ingliz tilida) magistrlik dissertatsiyasining qisqacha annotatsiyasi;

mundarija;

kirish;

asosiy qism;
xulosa;
adabiyotlar ro'yxati;
ilovalar (mavjud bo'lsa).

27. Kirish quyidagilarni qisqacha o'z ichiga olishi lozim:
magistrlik dissertatsiyasi mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi;
tadqiqot obyekti va predmeti;
tadqiqot maqsadi va vazifalari;
ilmiy yangiligi;
tadqiqotning asosiy masalalari va farazlari;
tadqiqot mavzusi bo'yicha adabiyotlar sharhi (tahlili);
tadqiqotda qo'llanilgan metodikaning tavsifi;
tadqiqot natijalarining nazariy va amaliy ahamiyati;
ish tuzilmasining tavsifi.

28. Magistrlik dissertatsiyasining asosiy qismi kamida uch bobdan iborat bo'lib, boblar hajm jihatidan o'zaro mutanosib bo'lishi va quyidagilarni o'z ichiga olishi lozim:

tadqiqot mavzusiga taalluqli boshqa manbalarda keltirilgan nazariy, amaliy va empirik tadqiqotlar natijalarining tanqidiy tahlili;

tadqiqot metodikasi va ishning amaliy qismi bayoni;

tadqiqot olib borilgan masalani hal etishda magistratura talabasining shaxsiy hissasi ko'rsatilgan holda tadqiqotning asosiy natijalari bayoni.

29. Magistrlik dissertatsiyasining xulosa qismida barcha boblarda qayd etilgan natijalarning ilmiy va amaliy ahamiyati, shuningdek ilmiy tadqiqot muammosini hal etish bo'yicha xulosalar yoritiladi. Xulosa qismi 4 sahifadan oshmasligi kerak.

30. Magistrlik dissertatsiyasiga uning mazmunini bayon etish uchun bevosita zarur bo'lgan qo'shimcha ma'lumotlarni o'z ichiga olgan materiallar ilova qilinishi mumkin. Ilova qismining hajmi magistrlik dissertatsiyasi umumiy hajmining uchdan bir qismidan oshmasligi lozim.

31. Magistrlik dissertatsiyasi ustida ishlayotgan magistratura talabasi kasb odob-axloqi qoidalariga rioya etishi (plagiat, ma'lumotlarni soxtalashtirish, shuningdek yolg'on sitatlar keltirishga yo'l qo'ymaslik) lozim.

32. Dissertatsiya matni standart varaqda yozilgan bo'lib, unda quyidagi qoidalarga rioya etilgan bo'lishi lozim:

qatorlar oralig'i — 1,5 sm;

yuqori va pastki hoshiya 2 sm, satr boshi: chap tomondan 3 sm, o'ng tomondan 2 sm;

xatboshilar orasidagi oraliq — 5 yoki 6 belgili.

Magistrlik dissertatsiyasi matnini Microsoft Word matnli redaktorida Times New Roman shriftida yozish tavsiya etiladi.

33. Magistrlik dissertatsiyasining hajmi titul varaq, mundarija, adabiyotlar ro'yxati va ilovalardan tashqari 70 — 80 sahifa bo'lishi tavsiya etiladi.

34. Magistrlik dissertatsiyasi magistratura talabasi o'qigan tilda (kafedra yoki magistratura bo'limi tavsiyasiga muvofiq chet tilda) tayyorlanadi. Chet tilda tayyorlangan magistrlik dissertatsiyasiga davlat tilida yozilgan annotatsiya ilova etiladi. Bunday magistrlik dissertatsiyalarining dastlabki va rasmiy himoyalari tarjima bilan o'tkaziladi.

35. Magistratura mutaxassisligi xususiyati hisobga olingan holda magistrlik dissertatsiyasi tarkibiy qismlarining mazmuni va hajmi fakultet O'quv-metodik kengashining qarori bilan o'zgartirilishi va ko'paytirilishi mumkin.

VIII. Dastlabki va rasmiy himoyani o'tkazish tartibi

36. Magistrlik dissertatsiyasining dastlabki himoyasi ilmiy rahbar (ilmiy maslahatchi) ishtirokida kafedra tomonidan tuzilgan komissiyada tashkil etiladi.

Dastlabki himoyaga boshqa kafedralardan, shuningdek boshqa tashkilotlardan mutaxassislar taklif etilishi mumkin.

Ilmiy maslahatchi tayinlangan holda dastlabki himoyaga qadar undan magistrlik dissertatsiyasiga xulosa olish ham talab etiladi.

37. Dastlabki himoyaga qadar magistratura talabasi ichki va tashqi hamda ilmiy rahbar taqrizlariga, shuningdek dissertatsiya mavzusiga doir kamida 2 ta ilmiy maqola yoki tezisga ega bo'lishi kerak.

Dastlabki himoya yakunlari kafedralar yig'ilishi bayonnomasi bilan rasmiylashtiriladi.

38. Ichki va tashqi taqrizchilarni oliy ta'lim muassasasining tegishli kafedrasini tavsiya etadi va ularning ro'yxati ilmiy ishlar bo'yicha prorektor (direktor o'rinbosari) tomonidan tasdiqlanadi.

39. Taqrizchi vazifalariga quyidagilar kiradi:

magistrlik dissertatsiyasining dolzarbligi, ilmiy yangiligi va tugallanganligi to'g'risida xulosa taqdim etish;

dastlabki himoyadan kamida 3 kun oldin taqriz taqdim etish;

kasb odob-axloqi qoidalarining buzilishi holatlari (plagiat, ma'lumotlarni soxtalashtirish, yolg'on sitata keltirish va boshqalar) aniqlangan taqdirda, ularni taqrizda ko'rsatish.

40. Magistrlik dissertatsiyasi belgilangan talablarga mos kelmagan holatlarda, magistratura talabasi tomonidan kasb odob-axloqi qoidalari (plagiat, ma'lumotlarni soxtalashtirish, yolg'on sitata keltirish va boshqalar) buzilganligi aniqlangan taqdirda, shuningdek ushbu holatlarni qisqa muddatda tuzatish imkoniyati mavjud bo'lmaganda taqrizchi magistrlik dissertatsiyasini himoyaga qo'yish maqsadga muvofiq emasligi to'g'risida xulosa beradi.

41. Magistrlik dissertatsiyasini rasmiy himoya qilish kuni oliy ta'lim muassasasi rektori (direktori)ning buyrug'i bilan tasdiqlangan jadval asosida belgilanadi.

42. Magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasi oliy ta'lim muassasasining Davlat yakuniy attestatsiya komissiyasi (keyingi o'rinlarda Komissiya deb ataladi) tomonidan o'tkaziladi.

43. Magistratura talabasi magistrlik dissertatsiyasining rasmiy himoyasi taqdimot materiallari bilan bayon etilishi va 20 daqiqadan oshmasligi lozim.

44. Rasmiy himoyada Komissiya a'zolari magistratura talabasini quyidagi mezonlar asosida baholaydi:

magistrlik dissertatsiyasi tadqiqot mavzusining dolzarbligini va uning amaliyot bilan bog'liqligini ko'rsatib bera olishi;

magistratura talabasining tadqiqotga va vazifalarni hal etishga mustaqil yondashuvi;

foydalanilgan ilmiy adabiyotlar, ilmiy nashrlar, normativ-huquqiy hujjatlar, statistik ma'lumotlar, shuningdek xorijiy tillardagi adabiyotlar tanqidiy tahlilining to'liqligi va chuqurligi;

tadqiqot usullari amaliyotda qo'llanilganligining asoslanganligi;

olingan natijalar asosida ishlab chiqilgan tavsiyalarning amaliy ahamiyati;

magistratura talabasining magistrlik dissertatsiyasi doirasida o'tkazilgan tadqiqotlar va olingan natijalarni rivojlantirish istiqbollari ko'ra bilish qobiliyati;

magistrlik dissertatsiyasining nazariy va amaliy qismlaridagi o'zaro mantiqiy bog'liqlikni kuzata bilish malakasi.

45. "Qoniqarsiz" baho qo'yilganda yoki magistrlik dissertatsiyasi rasmiy himoyaga qo'yilmagan taqdirda magistratura talabasi keyingi 3 yil davomida uni qayta himoya qilish huquqiga ega.

46. Magistrlik dissertatsiyalari rasmiy himoyasi natijalari oliy ta'lim muassasasi Ilmiy kengashida muhokama etiladi.

47. Himoya qilingan magistrlik dissertatsiyalari oliy ta'lim muassasasida 3 yil davomida saqlanadi.

IX. Magistratura talabalari faoliyati monitoringi

48. Magistratura talabasi faoliyati ustidan doimiy monitoring olib borish va magistraturada ta'lim jarayonini tashkil etish sifatini oshirish maqsadida oliy ta'lim muassasasi rektori (direktori) buyrug'i bilan yetakchi o'qituvchilar tarkibidan iborat, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi ilmiy muassasalari olimlari, tashkilotlar-kadrlar iste'molchilari mutaxassislarini jalb etgan holda, Ishchi guruh tuziladi.

49. Magistratura talabasi faoliyati ustidan monitoring quyidagi ko'rsatkichlar asosida olib boriladi:

a) birinchi kursda:

magistratura talabasining kalendar ish rejasi belgilangan muddatlarda o'z vaqtida bajarilishi;

bitta ilmiy maqola yoki respublika yoki xalqaro miqyosdagi ilmiy konferensiyada bitta tezis chop etganligi;

ilmiy seminarlarda ishtirok etganligi;

mutaxassislik bo'yicha o'quv fanlarini o'zlashtirish darajasi.

b) ikkinchi kursda:

magistratura talabasining kalendar ish rejasi belgilangan muddatlarda o'z vaqtida bajarilishi;

ikkita ilmiy maqola yoki respublika yoki xalqaro miqyosdagi ilmiy konferensiyada ikkita tezis chop etganligi;

magistrlik dissertatsiyasi dastlabki himoyadan o'tganligi, agar u monitoring davrida rejalashtirilgan bo'lsa;

ilmiy seminarlarda ishtirok etganligi;

mutaxassislik bo'yicha barcha o'quv fanlarini o'zlashtirish darajasi.

50. Ta'lim jarayonining xususiyatlari va o'qish muddatlari (3 yil) hisobga olingan holda tasarrufida oliy ta'lim muassasalari bo'lgan vazirliklar va idoralar bilan kelishgan holda O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi ayrim magistratura mutaxassisliklari monitoring ko'rsatkichlariga tegishli o'zgartirish va qo'shimchalar kiritishi mumkin.

51. Monitoring jarayonida magistratura talabalari bilan suhbatlar o'tkaziladi, tegishli taklif va tavsiyalar beriladi.

52. O'quv yili oxirida Ishchi guruh monitoring yakunlari bo'yicha oliy ta'lim muassasasi Ilmiy kengashida hisobot taqdim etadi.

X. Yakunlovchi qoida

53. Nizoli masalalar qonunchilikda belgilangan tartibda hal etiladi.

Magistratura to'g'risidagi nizamga
1-ILOVA

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarida magistrlar tayyorlashni tashkil etish

SXEMASI

Magistratura to'g'risidagi nizamga
2-ILOVA

Namuna

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

(oliy ta'lim muassasasi nomi)

“TASDIQLAYMAN”
“_____” magistratura bo'limi boshlig'i
20 y. “_____”

_____ (magistratura talabasi F.I.O.)

_____ mutaxassisligi bo'yicha
20__– 20__ o'quv yillari uchun

MAGISTRATURA TALABASINING KALENDAR ISH REJASI

Magistratura talabasining ushbu kalendar ish rejasi _____
kafedrasining 20__ yil “_____” _____dagi yig'ilishida muhokama qilingan.

Kafedra mudiri:

_____ (F.I.O.)

_____ (imzo)

Reja bilan tanishdim:

Magistratura talabasi

_____ (F.I.O.)

_____ (imzo)

Ilmiy rahbar:

_____ (F.I.O.)

_____ (imzo)

I. Magistratura talabasining o'quv metodik, ilmiy tadqiqot, pedagogik amaliyot bo'yicha kalendar ish rejasi

1. O'quv metodik ishlar

T/r	Tadbirlar nomi	Bajarish muddati	Natijalar: bajarilishi bo'yicha belgilar
1.			
2.			

2. Ilmiy tadqiqot ishlari

T/r	Tadbirlar nomi	Bajarish muddati	Natijalar: bajarilishi bo'yicha belgilar
1.			
2.			

3. Ilmiy pedagogik ishlari

T/r	Tadbirlar nomi	Bajarish muddati	Natijalar: bajarilishi bo'yicha belgilar
1.			
2.			

4. Pedagogik amaliyot

T/r	Tadbirlar nomi	Bajarish muddati	Natijalar: bajarilishi bo'yicha belgilar
1.			
2.			

II. Magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash bo'yicha kalendar reja

T/r	Ishni bajarish bosqichlari va asosiy tadbirlarning mazmuni	Bajarish muddati	Natijalar: bajarilishi bo'yicha belgilar
1. Tadqiqotni o'tkazishga tayyorgarlik			
1.			
2.			

2. Ilmiy tadqiqot ishlarini rejalashtirish			
1.			
2.			
3. Tadqiqotni amalga oshirish: materiallarni yig'ish va tahlil qilish (yoki tajriba sinovlarini o'tkazish)			
1.			
2.			
4. Ilmiy tadqiqot ishlari natijalarini rasmiylashtirish			
1.			
2.			
5. Magistrlik dissertatsiyasini himoyaga taqdim etish			
1.			
2.			

(O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2015-y., 9-son, 98-modda, 43-son, 549-modda; Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 11.08.2018-y., 09/18/638/1690-son, 22.10.2019-y., 09/19/886/3941-son; 14.12.2020-y., 09/20/777/1620-son; Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 04.06.2021-y., 09/21/345/0522-son, 16.11.2021-y., 09/21/682/1050-son; 05.04.2022-y., 09/22/153/0266-son; 07.04.2023-y., 09/23/143/0199-son; 24.07.2024-y., 09/24/439/0543-son)